

INIMVÄÄRSE ELU NIMEL

EESTI AMETIÜHINGUTE KESKLIIDU

TEGEVUSKAVA aastateks 2008–2011

Eesti Ametiühingute Keskliidu eesmärk on demokraatlik õigusriik, kus inimväärne elu on tagatud kõigile ühiskonnaliikmetele. EAKL annab oma panuse Eesti ühiskonna, kõigi selle liikmete sotsiaalse ja majandusliku heaolu suurendamisse, töötajate solidaarsuse tugevdamisse ja sotsiaalse õigluse kehtestamisse.

Ametiühingute koostöö- ja töötajate esindusorganisatsioonina kaitseb EAKL üldtunnustatud ametiühinguõigusi ja ühinemisvabadust, seisab töötajate õiguste eest ning esindab nende huve töö- ja sotsiaalpoliitika küsimustes. EAKL tegutseb selle nimel, et tõsta ametiühingute usaldusväärsust, suurendada nende esinduslikkust kõigil tasanditel ning edendada sotsiaalpartnerlust.

1. Organisatsiooni areng

1.1. Ametiühingute esinduslikkust ja ametiühinguliikmelisust suurendades tugevdab EAKL oma mõju ühiskonnas ja tasakaalustab selle arengut.

1.2. EAKL peab esmatähtsaks tõhustada ametiühingute organiseerimistegevust, mille eesmärk on olemasoleva liikmeskonna säilitamine, uute organisatsioonide ja üksikliikmete kaasamine. EAKL aitab luua ametiühinguid seni organiseerimata ja väheorganiseerunud tegevusaladel.

1.3. EAKL kindlustab ametiühingusolidaarsust, edendades liikmete koostööd ja organisatsioonidemokraatiat. Keskliit algatab laiapõhjalise arutelu eri tasandite ametiühingute ülesannetest ja tööjaotusest ning ühistegevuse võimalustest. EAKL muudab tõhusamaks oma osakondade tegevuse.

1.4. Ametiühinguliikumise jätkusuutlikkuse suurendamiseks aitab EAKL tõsta ametiühingute aktsioonivõimet ning toetab värbamistegevust. Liikmesorganisatsioonide ühistegevust soodustades loob EAKL eeldusi haruametiühingute ühinemiseks.

1.5. Keskliit toetab ametiühingute tegevussuutlikkuse tõstmist EAKLi Arengufondi ja Euroopa Sotsiaalfondi vahendite kaasamisega.

2. Ühinemisvabaduse ja ametiühinguõiguste kaitse

2.1. EAKL kaitseb kompromissitult ühinemisvabadust ja ametiühinguõigusi, pöördudes vajadusel kohtusse või Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) Ühinemisvabaduse Komiteesse.

2.2. EAKL nõuab riigiteenistujate totaalse streigikeelu viivitamatut tühistamist ning kiire ja tõhusa vahekohtumenetluse seadustamist nende töötajate jaoks, kelle streigiõiguse piiramine on põhjendatud.

2.3. EAKL tegutseb selle nimel, et ametiühinguliikmete ja kõigi töötajate õigused oleksid tõhusalt kaitstud ning iga rünnak ühinemisvabadusele saaks avalikuks ja jõuaks kohtulahendini.

3. Tulupoliitika

3.1. Heaolu suurendamiseks ning sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks nõuab EAKL ühiskondlikku rikkuse demokraatlikku ja õiglast jaotamist. Alampalk tuleb vabastada tulumaksust.

3.2. Töötajad peavad kogu tehtud töö eest saama õiglast, motiveerivat ja piisavat tasu, mis kindlustab neile ja nende perekondadele inimväärse elatustaseme. Kõigile töötajatele tuleb palgatõusu kaudu tagada osasaamine töö tootlikkuse kasvust ning kompensatsioon elukalliduse tõusu eest.

3.3. Palgapoliitika peab lähtuma õiglase palga põhimõttest. EAKL nõuab naiste ja meeste võrdse ja võrdväärse töö võrdse tasustamise põhimõtte järgimist, et likvideerida põhjendamatud palgaerinevused.

3.4. EAKL taotleb palgamäärade ja tööaja standardite kehtestamist laiendatud kollektiivlepingutega, et suurendada palgasüsteemide läbipaistvust, vähendada ümbrikupalku ja toetada võitlust maksupetturlusega.

4. Sotsiaaldialoog ja sotsiaalpartnerlus

4.1. EAKL osaleb Euroopa sotsiaalmudeli elluviimisel Eestis, et saavutada ühiskonnas tasakaal majanduslike ja sotsiaalsete eesmärkide vahel ning vähendada sotsiaalset tõrjutust.

4.2. EAKL aitab igati kaasa sotsiaaldialoogi ja sotsiaalpartnerluse arendamisele töökohal, tegevusala ja riigi tasandil, eesmärgiga tagada töötajate huvide senisest täielikum arvestamine ühiskonnas.

4.3. EAKL tegutseb selle nimel, et märgatavalt kasvaks töötajate hõlmatus kollektiivlepingutega, pidades esmatähtsaks laiendatud kollektiivlepingute arvu suurendamist. Seadustada tuleb ametiühingute ja tööandjate ühenduste õigus kontrollida laiendatud kollektiivlepingute täitmist.

4.4. EAKL peab hädavajalikuks kollektiivsete töösuhete regulatsiooni korrastamist ja täiendamist, sh kollektiivsete töötülide kiire ja korrektse lepitusmenetluse seadustamist.

4.5. EAKL annab oma panuse selleks, et riik tunnustaks sotsiaalpartnerite erirolli ühiskonnas ja looks nende tegevust ja arengut soodustava keskkonna.

5. Sotsiaalkindlustus ja sotsiaalne kaitse

5.1. EAKL nõuab sellise sotsiaalse turvalisuse süsteemi kujundamist, mis lähtub ILO tööstandardites ning Euroopa õigusaktides fikseeritud sotsiaalkaitse normidest ning tagab inimväärse elatustaseme töövõime kaotuse korral.

5.2. EAKL nõuab sellist valemit riikliku pensioni arvutamiseks, mis väärtustab ka keskmisest madalama palgaga inimeste tööpanust ja ei sunni neid leppima rahvapensioniga.

5.3. EAKL nõuab tööandja rahastatud tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse loomist, mis kiiresti ja efektiivselt hüvitab kannatanutele tervisekahju ning tagab kutsealase ja sotsiaalse rehabilitatsiooni.

5.4. EAKL taotleb töötuskindlustuse hüvitise määra suurendamist ning kindlustushüvitise maksmist osaliselt tasustatava puhkuse ajal.

5.5. EAKL toetab avalik-õigusliku sotsiaalkindlustuse arendamist, mille juhtimises osalevad ametiühingute ja tööandjate esindajad.

6. Tööpoliitika

6.1. EAKL nõuab töösuhete eriseloomu tunnustamist tööõiguses ja töötaja kui töösuhete nõrgema poole erikaitset uues töölepingu seaduses. Töövaidlustes õigusabi osutamine oma liikmetele on iga ametiühingu esmane kohustus. Seadus peab võimaldama ametiühingul esindada liikmeid töövaidlustes ilma erivolituseteta.

6.2. Turvalise paindlikkuse tagamiseks tööturul nõuab EAKL tervikliku riikliku tööhõivepoliitika kujundamist, mis soodustaks uute ja kvaliteetsete töökohtade loomist, motiveeriks töötajaid pidevalt end tööalaselt täiendama ning tööhõives püsima. Selle poliitika kujundamisse ja rahastamisotsuste tegemisse peavad olema kaasatud sotsiaalpartnerite esindajad.

6.3. EAKL peab hädavajalikuks elukestvat õpet toetava keskkonna ja hoiakute kujundamist, kutsehariduse kaasajastamist ning töötajate täiend- ja ümberõppe rahastamise riikliku süsteemi loomist. Oluliselt peab suurenema Euroopa Sotsiaalfondi vahendite kasutamine tööalaseks koolituseks.

6.4. EAKL välistab odava võõrtööjõu massilise sissetoomise kolmandatest riikidest. Osustööjõu nappuse leevendamiseks on vaja motiveerida kodumaale naasma välisriikidesse lahkunud eestimaalasi.

6.5. EAKL peab vajalikuks töedemokraatia pidevat arendamist ja tugevdamist, et tõhusalt tagada töötajate õigus informeerimisele ja konsulteerimisele enne töötajaid puudutavate otsuste tegemist. Ametiühingud nõuavad tööandjatelt järjekindlalt sotsiaalselt vastutustundlikku käitumist ettevõtte restruktureerimise või töö ümberkorraldamise puhul.

6.6. EAKL toetab naistele ja meestele võrdsete võimaluste loomist töösuhetes ning võitleb mistahes diskrimineerimisega tööelus.

6.7. EAKL nõuab riigilt tõhusat järelevalvet töösuhete ja töötingimuste üle. Hädavajalik on läbimõeldud töökeskkonnapoliitika, mis loob tervislikud ja ohutud töötingimused ning eeldused töö tootlikkuse tõstmiseks.

7. Rahvusvaheline töö

7.1. EAKL toetab võitlust majanduse üleilmastumise sotsiaalsete tagajärgedega ning osaleb ametiühingute rahvusvahelistes solidaarsuskampaaniates.

7.2. EAKL võtab osa Rahvusvahelise Ametiühingute Konföderatsiooni (ITUC) ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC) tegevusest ja arendab koostööd teiste riikide ametiühingute keskorganisatsioonidega ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga (ILO).

7.3. EAKL osaleb EL poliitikate kujundamises ja elluviimises.

7.4. EAKL teostab ametiühingute arengut soodustavaid ühisprojekte koostöös ILO, Euroopa Komisjoni ja teiste institutsioonidega.

8. Teavitamine ja koolitus

8.1 EAKL annab ametiühinguliikmetele, partneritele ja avalikkusele adekvaatset ja igakülgset teavet oma eesmärkide ning taotluste kohta.

8.2 EAKL kasutab kõiki vahendeid ja võimalusi, et kujundada ühiskonnas ametiühinguliikumist toetav ja soodustav suhtumine ning tõsta töötajate teadlikkust ametiühinguliikumise rollist ühiskonnas.

8.3 EAKL korraldab ametiühinguliidrite ja koolitajate koolitust ning koordineerib koolituslaseid koostööprojekte.

8.4 EAKL annab välja ametiühingutegevust, tööelu ja sotsiaalpoliitikat käsitlevaid trüki-seid.

8.5 EAKL teadvustab töötajatele elukestva õppe vajalikkust ning aitab kaasa sellealaste võimaluste laiendamisele.

8.6 EAKL taotleb ametiühingu- ja sotsiaalpartnerluse teema lülitamist üld- ja kutseharidu-se ning rakenduskõrghariduse õppekavadesse.

9. Noored tööelus ja ametiühingus

9.1. EAKL toetab noorte omaalgatuslikku tegevust, mis tõstab nende huvi ühiskonna sot-siaalmajandusliku arengu ja ametiühinguliikumise vastu ning soodustab aktiivset osale-mist ametiühingutöös kõigil tasanditel.

9.2. EAKL tegutseb selle nimel, et noored töötajad oleksid pädevad, saaksid konkurentsivõimelise hariduse ja tööturu vajadustele vastava kutsealase väljaõppe.

9.3. EAKL peab oluliseks noorte kaasamist ametiühinguorganitesse ja tulevaste ameti-ühinguliidrite kasvatamist.

10. Poliitikaelus osalemine ja suhted kodanikeühendustega

10.1. EAKL säilitab sõltumatuse erakondadest.

10.2. EAKL teeb koostööd kõigi poliitiliste jõududega, kelle vaated töö-, tulu- ja sotsiaalpoliitikale on lähedased tema seisukohtadele ning kui see koostöö toetab EAKLi eesmär-kide saavutamist.

10.3. EAKL jätkab igakülgsete suhete arendamist valitsusasutustega, Riigikoguga, oma-valitsustega ja kodanikeühendustega, et selgitada ametiühingute seisukohti ning tagada nende huvide esindatus.